Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-33 d.d. 17 januari 2014
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, en prof. mr. C.E. du Perron en J.C. Buiter, leden, en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Samenvatting

De belegger stelt dat de bank zijn ouders, in strijd met het geldende profiel, heeft geadviseerd in aandelenfondsen te beleggen. Naar het oordeel van de Commissie is niet gebleken dat tussen partijen een adviesrelatie heeft bestaan en dat de aankoop van deze fondsen in strijd was met het destijds geldende profiel. De vordering wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier, ontvangen op 9 april 2013; en
- het verweerschrift van Aangeslotene.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening (hierna: de Ombudsman) niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als bindend zullen aanvaarden. Voorts stelt de Commissie vast dat dit geschil zich leent voor schriftelijke afdoening als bedoeld in artikel 37.7 van haar reglement.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 In 1999 zijn de ouders van Consument een beleggingsovereenkomst aangegaan met Aangeslotene en hebben zij een bedrag van ongeveer € 170.000 (NLG 375.000) belegd. De aangekochte effecten werden aangehouden op een rekening bij Aangeslotene, die op naam van beide ouders was gesteld.

2.2 Op 31 december 1999 was de portefeuille van de ouders van Consument verdeeld over vier fondsen: ING Bank Dutch Fund (waarde € 51.473,38), ING Bank Europe Fund (waarde € 50.555,30), Click Fonds Amerika (waarde € 45.287,45) en Communicatie Technologie Fund (waarde € 24.504,12).

2.3 In de periode daarna, onder meer de jaren 2000-2002, zijn de aandelenfondsen in de portefeuille sterk in waarde gedaald. Op 30 juni 2004 was de portefeuille € 67.789,34 waard; de belegging in ING Bank Dutch Fund was in waarde gedaald naar € 28.804,35, de belegging in ING Bank Europe Fund naar € 34.674,08 en die in Communicatie Technologie Fund naar € 4.310,91. De waarde van de portefeuille is in de jaren daarna enigszins gestegen en in 2008 wederom fors gedaald.

2.4 De vader van Consument is in 2008 overleden. De effectenrekening is vervolgens op naam van de erfgenamen gesteld.

2.5 Partijen hebben stukken overgelegd ten aanzien van de effectenrekening, waaronder jaaropgaven en kwartaaloverzichten. In enkele van deze stukken, daterend uit de periode vanaf 2007, wordt de aard van de dienstverlening omschreven als execution only. Ten aanzien van het risicoprofiel wordt in deze stukken niet steeds hetzelfde vermeld: in het overzicht gedateerd 31 december 2004 staat als gekozen profiel Vermogens Groei (zeer offensief), terwijl in de overzichten van 31 december 2007, 31 december 2008 en 31 maart 2009 juist wordt vermeld dat het profiel zeer defensief is. In de overzichten van 31 december 2007 en 31 maart 2009 wordt naar aanleiding van de controle bij dergelijke overzichten door Aangeslotene opgemerkt dat 'het risico van de beleggingsportefeuille' hoger is dan het gekozen beleggingsprofiel.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot schadevergoeding. Volgens Consument is de te vergoeden schade gelijk aan het verschil tussen de huidige waarde van de portefeuille en de waarde die de portefeuille zou hebben gehad als deze volgens het vastgestelde profiel was ingericht. Consument stelt dat hij dit schadebedrag zelf niet precies kan berekenen.

3.2 Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene, door in strijd met het zeer defensieve profiel van zijn ouders te adviseren, is tekortgeschoten in de nakoming van haar zorgplicht.

3.3 Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Partijen verschillen van standpunt over de vraag of Consument schade heeft geleden als gevolg van ondeugdelijke advisering en op die grond gerechtigd is tot schadevergoeding. In dit verband stelt Consument dat de hiervoor genoemde beleggingen op advies van Aangeslotene zijn gekocht, dat deze aankoop zich niet verdroeg met het profiel van zijn ouders en dat Aangeslotene ook in de jaren daarna geen actie heeft ondernomen om de 'mismatch' tussen het profiel en de portefeuille-inrichting ongedaan te maken.

4.2 Naar het oordeel van de Commissie is niet komen vast te staan dat tussen partijen een adviesrelatie heeft bestaan. Aangeslotene heeft dit gemotiveerd betwist; in reactie daarop zijn door Consument geen voldoende specifieke feiten en omstandigheden gesteld die wèl wijzen op het bestaan van een adviesrelatie ten tijde van de aankoop van de bedoelde beleggingen, terwijl ook de overgelegde stukken geen steun geven aan het bestaan van een dergelijke adviesrelatie. Immers, afgezien van een jaaropgave uit 1999 die alleen de gekochte participaties in diverse fondsen vermeldt, dateren de overgelegde stukken alle van 2004 of later en bevatten ze geen gegevens waaruit volgt dat – en zo ja, op welke wijze – Aangeslotene de ouders van Consument heeft geadviseerd. Verder kan uit de overgelegde stukken worden afgeleid dat de relatie tussen partijen in ieder geval vanaf 2007 er een op basis van execution only is geweest.

4.3 Evenmin is gebleken dat de aankoop van de bedoelde beleggingen in 1999 in strijd was met het destijds geldende profiel en dat Aangeslotene daarom de aankoop niet had behoren te adviseren of ten minste spoedig daarna had moeten wijzen op de 'mismatch' tussen het profiel en de inrichting van de portefeuille. In het licht van de gemotiveerde betwisting van Aangeslotene heeft Consument onvoldoende onderbouwd dat ten tijde van de aankoop in 1999 een zeer defensief beleggingsprofiel van toepassing was. De overgelegde stukken geven immers geen uitsluitsel over het profiel dat vóór 2004 heeft gegolden. Verder is van belang dat de aandelenfondsen reeds kort na de aankoop, in de jaren 2000-2002, fors in waarde zijn gedaald; uit de stukken blijkt echter niet dat de ouders van Consument in die periode op enig moment contact hebben opgenomen met Aangeslotene om deze koersdaling te bespreken, terwijl dit voor de hand zou hebben gelegen als zij, zoals Consument stelt, zeer defensief wilden beleggen. Dit wordt niet anders door de stelling van Consument dat op de oude jaaropgaven het totaal van de aandelen en obligaties als één bedrag werd vermeld. Immers, ook als dit zou komen vast te staan, geldt nog steeds dat de waardedaling van de portefeuille als geheel wèl uit deze jaaropgaven kon worden afgeleid.

4.4 Gelet op het voorgaande is niet gebleken dat Consument gerechtigd is tot schadevergoeding. Dit brengt mee dat de overige verweren van Aangeslotene – waaronder het beroep op artikel 6:89 BW en op overschrijding van de klachttermijnen in de Bankvoorwaarden en haar eigen klachtenprocedure – buiten beschouwing blijven en dat de vordering van Consument zal worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst als bindend advies de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.